

2018 → Studijní program: Specializace v pedagogice → 2022
Obor: Učitelství odborných předmětů

Autorka: Ing. Michaela KRÍŽOVÁ

Vedoucí práce: PhDr. Miroslava KOVAŘÍKOVÁ, PhD.

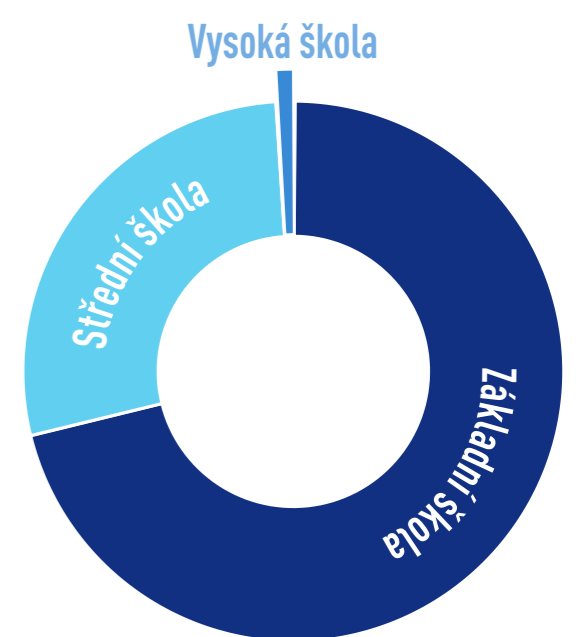
Abstrakt / Abstract

Bakalářská práce se zabývá stále aktuálnější bezpečnostní tematikou školských zařízení – aktivním útočníkem. Klade si za cíl pomocí kvantitativního dotazníkového šetření zjistit ochotu pedagogických pracovníků především základních a středních škol se účastnit vzdělávání v této oblasti a navrhnout příklad vzdělávacího semináře pro pedagogické pracovníky na téma aktivní útočník ve škole, který je postaven na základních principech zážitkové pedagogiky.

The bachelor's thesis is focused on the increasingly current security issues of school facilities - an active attacker. It aims to use a quantitative questionnaire survey to determine the willingness of teachers, especially primary and secondary schools, to participate in education in this area and to propose an example of an educational seminar for pedagogical staff on the topic of active attacker at school. The seminar is based on the principles of experiential pedagogy.

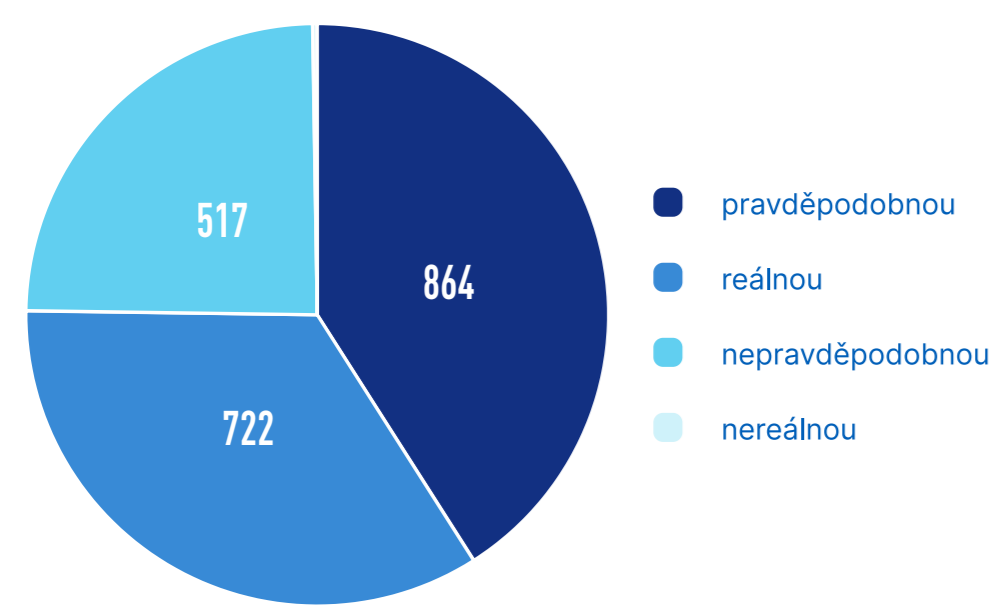
Metodika

Byla zvolena metoda kvantitativního dotazování, jejíž technikou je dotazník, s následným vyhodnocením výsledků. Dotazník obsahoval celkem 21 otázek rozdělených do třech pomyslných tematických okruhů (potřebné informace o respondentovi, přiblížení tématu a míra ochoty se vzdělávat v této oblasti bezpečnosti ve škole). Hlavní cílovou skupinou dotazníkového šetření byli pedagogičtí pracovníci. Vzhledem k věkové kategorii potenciálních útočníků z řad žáků a studentů byli primárně osloveni pedagogičtí pracovníci základních a středních škol včetně všech jejich subtypů. Celkem se tohoto dotazníkového šetření zúčastnilo 2108 respondentů.

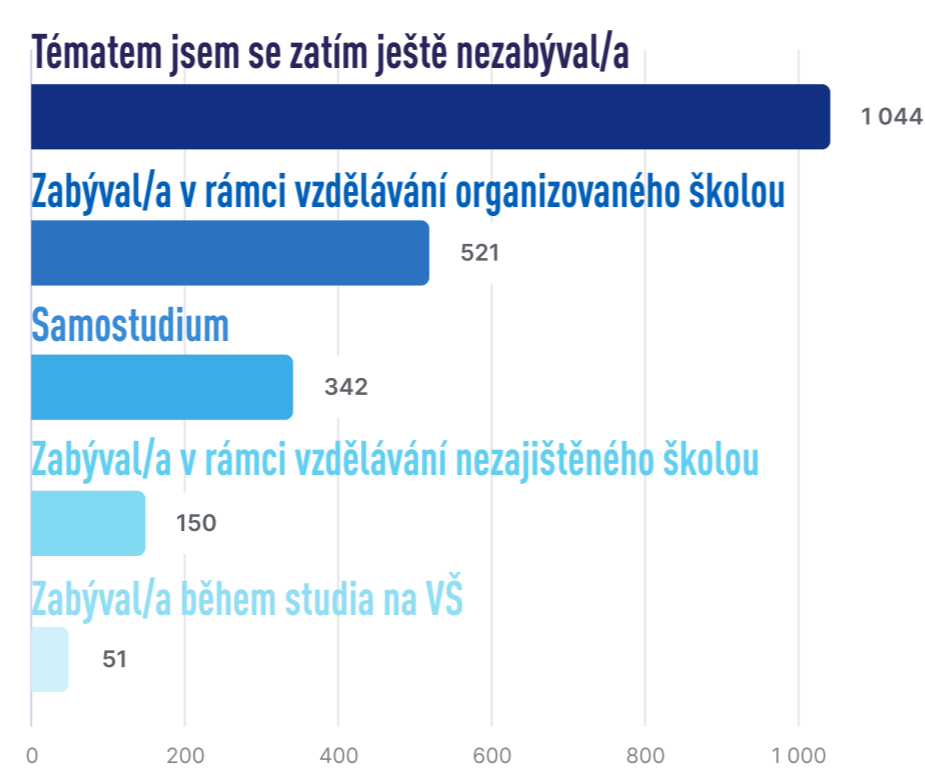
Hypotézy

Pedagogičtí pracovníci považují hrozbu aktivního útočníka ve škole v České republice za nepravděpodobnou.

Hypotéza nepotvrzena

Většina respondentů se prozatím neúčastnila organizovaného vzdělávání v oblasti bezpečnosti zaměřeného na aktivního útočníka ve škole.

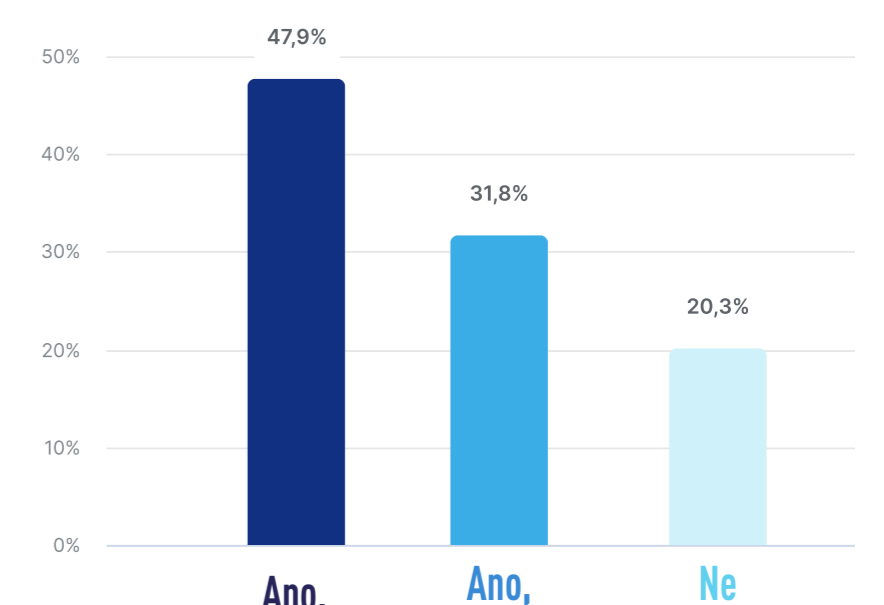
Hypotéza potvrzena

Čím déle pracují pedagogičtí pracovníci v oblasti školství, tím méně pravděpodobnější se jim zdá hrozba aktivního útoku v české škole.

	do 5 let	5-10 let	10-20 let	nad 20 let
reálná	91	90	152	389
pravděpodobná	120	80	177	487
nepravděpodobná	103	80	107	227
nereálná	1	0	2	2

Hypotéza nepotvrzena

Většina respondentů bude ochotna se vzdělávat v oblasti bezpečnosti zaměřené na aktivního útočníka ve škole i nad rámec zákonem daných povinností.

Hypotéza potvrzena

Návrh semináře

Identifikuj rizikové žáky a studenty

Cílem této aktivity bude, aby pedagogičtí pracovníci identifikovali co možná nejvíce potenciálně rizikových jedinců na základě předložených podkladů (např. kratší slohové práce, fotografie, které zachycují v pozadí formu šikany či nevhodná gesta, militátně nebo násilnický zaměřené knihy a časopisy v rukou studentů, audio záznamy agresivních konverzací dvou studentů apod. promíchané se situacemi běžného dne).

Základy laické první pomoci (PP)

Účastníci semináře se naučí, jakým způsobem zareagovat v případě nálezu zraněného během útoku, jak nouzově ošetřit stělná či bodná zranění nebo jaká alternativní řešení se nabízí v případech, kdy nebude možné použít k ošetření zdravotnický materiál.

Základy sebeobrany

Mezi hlavní dovednosti, které by si měli účastníci odnést, jsou bezesporu:

- Základní údery, kopy, obrana.
- Dočasné či úplné zastavení útočníka beze zbraně.
- Dočasné či úplné zastavení/odzbrojení útočníka s řeznou, bodnou nebo sečnou zbraní v ruce.

8:00

Zahájení

BLOK 1

8:00–8:15
8:15–9:15
9:15–9:45
9:45–10:25

Úvod do problematiky aktivního útočníka ve škole
Identifikuj rizikové žáky a studenty
Vyhodnocení a diskuze

Skupina 1 – Základy první pomoci
Skupina 2 – Základy sebeobrany

10:25–10:30
10:30–11:10

Pauza
Skupina 1 – Základy sebeobrany
Skupina 2 – Základy první pomoci
Obědová pauza

BLOK 2

12:00–12:05
12:05–12:20
12:20–12:50
12:50–13:05
13:05–13:20
13:20–13:35
13:35–13:45
13:45–14:15
14:15–14:30
14:30–15:15
15:15–16:00

Úvod
Metodika USB – video část 1 – „utíkej“
Modelová situace 1 – „utíkej“
Metodika USB – video část 2 – „schovej se“
Metodika USB – video část 3 – „schovej se“ s PP
Metodika USB – video část 4 – „schovej se“ s barikádou
Pauza
Modelová situace 2 – „schovej se“ s barikádou a PP
Metodika USB – video část 5 – „bojuj“
Modelová situace 3 – „bojuj“ s aplikací základů sebeobrany
Reflexe, zhodnocení, diskuze, zpětná vazba účastníků

16:00

Konec

Metodika USB

Aktivita využívá existující instruktážně metodické video „utíkej, schovej se, bojuj“ sestávající z pěti částí:

- Evakuace (utíkej).
- Invakuace (schovej se).
- Invakuace (schovej se) s poskytnutím laické první pomoci.
- Invakuace (schovej se) s vytvořením barikády.
- Bojuj.

Každá z těchto částí bude nejprve účastníkům promítnuta, následně krátce verbálně vysvětlena a nakonec bude překlápána do nácviku modelové situace, během které si pracovníci osvojí předložené postupy v rámci videa USB v kombinaci s dovednostmi z dopoledních skupin (sebeobrana a první pomoc).

Reflexe

Po prožitém zážitku přichází reflektivní část, která usnadňuje proces učení. Reflexe by měla proběhnout bezprostředně po absolvování dané aktivity a měla by být sestavena dle specifických potřeb skupiny v závislosti na cílech semináře. Probíhá formou diskuze, při níž dochází k formování smyslu prožité události a jejímu pochopení.

Závěr

Z dotazníkového šetření vyplývá, že zájem pedagogických pracovníků o vzdělávání na téma aktivního útočníka je velké a existuje u nich i poměrně vysoká ochota se vzdělávat ve volném čase, tj. mimo pracovní dobu. Zároveň se ale více než polovina dotazovaných dodnes tímto tématem nezabývala, což může pramenit z nezájmu pedagogických pracovníků o tuto oblast bezpečnosti ve školách nebo z absence příležitosti se organizovaným vzděláváním s tematikou aktivního útočníka ve škole účastnit.

Výstupem bakalářské práce je návrh vzdělávacího semináře pro pedagogické pracovníky, který by se měl konat každoročně na konci letních prázdnin, kdy žáci ještě nejsou ve škole přítomni, ale zaměstnanci školy se již připravují na další školní rok. Stěžejní využívanou metodou během navrhovaného semináře je zkušenostní model učení, který je založený na síle prožitku a jeho reflexi.